

NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirmadienis Monday, November 6, 1978

254

ANTRADIENI VISI PILIECIAI EINAM BALSUOTI

SEN. PERCY PRAŠO BREŽNEVĄ PALEISTI JUSTĄ GIMBUTĄ IŠ KALĖJIMO

Ištrūkęs Michailas Kornblitas praneša apie
Mordovijos laikomus lietuvius

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Charles H. Percy praneša, kad aną dieną į jo senato kambarį buvo užėjęs iš Sovietų Sąjungos ištrūkęs Dr. Michailas Kornblitas. Jam teko praleisti kelis metus Sovietų Sąjungos kalėjimuose. Sen. Percy tuojau jo paklausė, ar jam būnant įvairiuose sovietų kalėjimuose, neteko susitikti su kalėjimuose laikomais lietuviais Kornblitas tuojau atsakė, kad jam teko susitikti su kalinamu lietuviu Justu Gimbutu ir teko su juo kalbėti daugelį kartų. Kornblitui kartu su Gimbutu teko būti tame pačiame Mordovijos lageryje Nr. 19, kuris netoli Potmos.

Gimbuto sveikata nestipri

Kornblitas pridėjo, kad Gimbutas yra didelės inteligencijos žmogus, tiksliai paskutinių metų jo sveikata pradėjusi silpnėti. Dr. Kornblitas pridėjo, parodydamas liūdės, kad Rusijos kalėjimuose dar tebėra daug lietuvių, kurie koncentracijos stovyklose laikomi askutiniais 30 metų.

Reikalauja išleisti Justą Gimbutą

Sen. Percy pranešė, kad jis tuo jau kreipėsi į sovietų vyriausybę, reikalaudamas, kad sovietų valdžia tuojau paleistų iš kalėjimo Justą Gimbutą. Sen. Percy pareiškė viltį, kad ir kiti Amerikos lietuviai kreiptųsi į sovietų ambasadorių Amerikoje ir reikalautų paleisti ne tik Gimbutą, bet ir kitus sovietų kalėjimuose laikomus lietuvius.

Savo laiku sen. Percy buvo nuvykęs į Maskvą ir kalbėjosi su įtakingais sovietų valdžios pareigūnais. Jis buvo nuvykęs į Vilnių ir turėjo progą pamatyti gatvėmis einančią ir pravažiuojančią publiką. Kai jis Maskvoje paklaustas, ar turėjęs pro

gos Vilniuje pasikalbėti su "tarybų" Lietuvos vyriausybės nariais, tai sen. Percy tuojau atsakė, kad jis su jais nematęs reikalo kalbėtis, nes JAV vyriausybė tokios valdžios nepripažįstanti.

Sen. Percy debatavo su A. Seith

CHICAGO, Ill. — Sen. C. Percy diskutavo su demokratų partijos kandidatu Alex Seith. Jiedu palietė įvairias visuomeninio gyvenimo problemas, bet debatai vyko labai žiaurioje formoje. A. Seith viešai pavadino senatorių melagiu, kada senatorius pareiškė, kad jis niekad savo gyvenime nėra melavęs, nes nėra reikalo to daryti. Debatų metu sen. Percy pritrūkęs deguonies ir apalęs. Jis nukrito ant žemės ir buvo paskubomis nuvežtas pirmajai pagalbai. Senatorius greitai atsigavo ir vėl įstraukė į rinkiminę kampaniją.

Didelis skandalas

JOHANNESBURG, P. Afrika. — Naujai paskirtas premjeras rado seniai išgalejusį skandalą ir paskyrė pareigūnus tuojau iš tirti visą reikalą ir patraukti nuosakalius teisman. Pasirodo, kad išieškota 18 milijonų dolerių visai kitiems reikalams, negu jis buvo skirti. Byla jau yra tetisėjo Anton Mostert rankose. Kongreso atstovai reikalauja atleisti Connie Milder. Buvo nutarta duoti šiuos pinigus biznieriui Louis Lupi, kad jis įsteigtų valdžiai artimą laikraštį. Laikraštis suorganizuoti ir paleisti ne toks lengvas dalykas, todėl teko kišti ir kišti pinigų. Vyriausybės nariai nežinojo, kad rasių reikalus tvarkantis ministeris būtų davęs pinigų laikraščiui steigti, o nenaudojęs paskirtiems tikslams. Premjeras Dutha, išaiškinęs reikalą, labai supykęs, nes dalis išieštų pinigų buvo turėjusi priklausyti karo tikslams.

Uždarys Sinajaus stebėjimo punktus

TELEVIVAS, Izraelis. — Pasirašius taikos sutartį, bus uždaryti Sinajaus kalnuose esantieji trys stebėjimo punktai. Amerikiečiai pastatė tuos tris stebėjimo punktus, kad matytų Egipto karo jėgų judėjimą ir įspėtų Izraelį apie artėjantį pavojų. Tų punktų reikalo Izraelio vyriausybė, kai Izraelio kariai pasisakė nuo Suezio sąsiaurio. Jei gu yra taika tarp abiejų valstybių, tai joki stebėjimo punktai nebereikalingi.

Susektas Vietnamo karo nusikaltėlis

NEW YORK. — Jau 10 metų kaip pasaulio spaudoje, viename laikraštyje tilpo vaizdelis, nufotografuotas tuo momentu, kur uniformuotas Vietnamo karininkas rankoje ištiesęs "striubnos" revoliuterį, tai eiliniam kariui šauti į pakaušį. Vaizdelis daugelį sukrėtė ir sukėlė diskusijas apie karus ir žmonių sužvėrėjimą, bet tas reginys greit susimaišė su kasdien vykstančiais ženkla, kai žmogus žmogui yra vilkas, ir buvo pamirštas.

Bet, kaip žmonių išmintis sakė "griekas grieko nepaleidžia". Pagaliau patirta kad tas aukštas karininkas buvo Saigono miesto majoras (meras) generolas Nguyen Ngok Loan, tas jauniklis buvo Vietnamo Kongo komunistų kareivis.

Generolas Loan — nebe generolas, o restorano vedėjas Virginijoje. JAV-bėse. Dalykui iškilus aikštėn, generolo Nguyen Ngok Loan ginti stojo ir buvęs Pietinio Vietnamo viceprezidentas Nguyen Cao Ky, dabar likerių parduotuvės vedėjas Los Angeles mieste pareikšdamas, kad "Mes pripažįstame Loaną kaip vieną ryžtingiausių antikomunistų, koki mūsų kraštas turėjo. Visa ką jis darė, buvo už savo tėvynę, o karo nusikaltėlių buvo abiejose pusėse".

Susirėmimas tarp Argentinos ir Čilės

BUENOS Aires, Argentina. — Visą laiką santykiai tarp Argentinos ir dabartinės Čilės vyriausybės labai įtempti. Ypatingai įtampa jaučiama pietiniame Čilės ir Argentinos gale, Argentinoje pasiuntę pakraščiu sargybos laivą į pietų vandenį. Čilės vyriausybė sakė keliems Čilės laivams taip pat plaukti į tuos pačius vandenius. Jeigu Ugnies Žemės vandenys kiltų konfliktas, tai jis labai lengvai gali išvirsti į karą tarp abiejų valstybių. Įtampa padidėjo, kai abiejose valstybėse pasikeitė vyriausybės.

Naujųjų 64 metų sukaktuviniame bankete dalyvavo šie įtakingi Chicago politikai: iš kairės į dešinę matome aldermeną Kenneth Jaksy, vienintelį lietuvių Chicago miesto taryboje; Illinois valstijos seimo pirmininką Thomas C. Hynes ir Illinois senatorių bei Chicago Pakų distrikto senatorių Frank D. Savicką.

Fotografavo Al Vaitis

ARTIMŲJŲ RYTŲ TAIKOS SUTARTIS NETRUKUS BUS PASIRAŠYTA

Sekr. Vance tvirtina, kad pačios svarbiausios
klūtys jau išaiškintos ir aptartos

WASHINGTON, D. C. — Sekretorius Cyrus R. Vance pareiškė, kad Artimųjų Rytų svarbiausioji taikos sutartis netrukus bus pasirašyta. Sekretorius yra įsitikinęs, kad už desimties dienų tekstas jau bus paruoštas, aptartas ir pasirašytas. Sekretorius turėjo dar kartą pareiti svarbesnius klausimus su premjeru Beginu.

Begino pasikalbėjimas su prezidentu labai daug padėjo pagreitinti visus svarbiausius taikos sutarties paragrafus. Sekretorius yra įsitikinęs, kad Egipto ir Izraelio taikos sutartis turės teigiamos įtakos į kitas Artimųjų Rytų valstybes. Be Egipto jo kiti Artimųjų Rytų arabų valstybė negali pradėti karo ir tikėtis laimėti. Arabai gali organizuoti partizanų ir daryti netikėtus užpuolimus, kaip šian dien juos organizuoja Arafato vadovaujama teroristų grupė.

lestiniečių reikalų, bet jau artimas planas, kokių žingsnių teks imtis jam spresti. Tuo reikalu abi pusės jau susitarė. Jos rado būdą, kaip eis prie Palestinos sudarymo. Egiptas ir Izraelis jau susitarė pasikeisti diplomatais ir nustatytas būdas, kaip tas visas procesas bus pravestas. Sekretorius labai patenkintas, kad trumpu laiku pavyko susitarti pačiais svarbiausiais dalykais, o smulkmenas neturės kliudyti.

Amerikiečiams labai svarbus klausimas yra mokesčiai Izraeliui už pasitraukimą. Bet šitas klausimas bus svarstomas vėliau, kai bus pasirašyta taikos sutartis tarp Egipto ir Izraelio. Mokesčiai bus išskirstyti dalimis. Prezidentas mano, kad Izraelis be reikalo kelia pinigų reikalą, kada dar aiškiai nematyti, kiek pinigų reikės už karuomenės ir kolonistų atsaukimą iš Sinajaus. Visas reikalas paaiškės, kai bus padaryta darbo pradžia Izraelis nori iš karto atšaukti visų karo jėgų iš Sinajaus. Be reikalo jie galvoja, kad jiems teks iš anksto sumokėti už karių atitraukimą, kurių jie dar neatitraukė.

Aptartas ir palestiniečių klausimas

Sekr. Vance pareiškė, kad gana plačiai aptartas ir palestiniečių klausimas. Iki šio meto negalėjo rasti bendros kalbos pa-

PIRMADIENĮ BAIGIAMOS VISOS POLITINĖS KALBOS

Visame kašte ėjo nepaprastai aštri rinkiminė
kova, labai karšti debatai

PIRMADIENĮ baigiamos visos politinės kalbos. — Antradienio rytą prasidės balsavimas visame krašte. Balsavimo vietas bus atidarytos šeštą valandą ryto ir bus uždarytos 6 valandą vakaro. Laikas skaičiuojamas pagal vietoje. Rytinėse vaistybėse balsavimas prasidės anksčiau, o Havajų salose jis pasibaigs vėliau, nes ne visur vienodas laikas. Reikia turėti galvoje vietos laiką.

Jau minėjome, kad balsuos turėti nuovoką, kaip valdomas Amerikos piliečiai. Bet jie turės teisę balsuoti tiksliai tuo atveju, jeigu laiku užsiregistruavo toje vietoje, kur nuolat gyvena. Jie privalo iš anksto pranešti visus rinkimų reikalus tvarkančiam biurui. Jie privalo jiems parodyti dokumentą, kad jie yra Amerikos piliečiai ir nurodyti, kur jie gyvena. Kas anksčiau buvo užsiregistravęs ir jau bal savo, tai tam nereikia registruotis, bet jis jau yra įrašytas į balsuotojų sąrašą. Bet jeigu Amerikos pilietis persikėlė į kitą vietą, tai jis privalo užsiregistruoti. Jeigu jis laiku neužsiregistruavo, tai jis, net ir būdamas Amerikos piliečiu, neturės teisės balsuoti.

Liaudniausia bus visiems tiems vyrams ir moterims, kurie gyvena šiame krašte po šešis ar daugiau metų, lengvai galėjo tapti šio krašto piliečiais, bet ne pasirūpino atlikti reikalingų formų. Jie matys, kaip tūkstančiai kaimynų eis savo valios reikšti, o jie to negalės padaryti. Nieko nėra lengvesnio, kaip Amerikos pilietybę gauti. Atrodo, jog tai yra nepaprastai sunkus dalykas, reikia užpildyti lapą, susipažinti su pagrindiniais krašto konstitucijos dėsniais.

Rusų karo jėgų okupuotose kraštuose veikia tik viena partija — vietos komunistų. Kitų partijų veikėjai areštuojami ir išsiunčiami ilgais metams į prievartos darbo stovyklas. Jeigu kas nenori ten važiuoti, tai tokį sąsaudą arba pakeliuje numarina.

Amerikoje niekas politinių priėšų nešaudo. Visi turi teisę vesti propagandą žodžiu ir raštu. Kiekvienas pilietis turi teisę eiti į kitų politinių partijų mitingus ir klausyti, ką politikai pasakoja. Bet niekas negali piliečiui primesti savo politikos.

Būtų gera, kad jau iš vakaro kiekvienas balsuotojas patirtų, kur jis yra užregistruotas, kad žinotų kur jam teks balsuoti. Patarime kiekvienam balsuoti už geriausią kandidatą.

Komunistai ruošiasi kariauti

Sovietų ir Vietnamo paklas
prieš Kiniją

MASKVA. — Sovietų Sąjunga ir Vietnamas praėjusį penktadienį pasirašė draudgumų ir bendradarbiavimo sutartį, kurios tikslą tikslu nusakė Sovietų prezidentas Leonidas Brežnevas, pasakydamas, kad ta sutartis turi "specifinę reikšmę" dėl Kinijos sudarytų suklumų.

"Šiuo komplikuoitu momentu, kuomet Kinijos vadovybė pridaro ypatingą sunkumų socializmo konstitucijai Vietnamo teritorijoje, mūsų draugų stės jėga socialistinio solidarumo, socialistinės bendruomenės turi specifinę reikšmę" buvo Brežnevo žodžiai Vietnamo svečiams iš Hanojaus.

Prezidentas Carteris išvažiavo iš Chicago labai patenkintas vizitu. Jis yra įsitikinęs, kad demokratų gali laimėti. Jis kitiems kandidatams atarė būti optimistiškesniais.

Iš Sinajaus, bet reikia pinigų jiems kitoje vietoje įsikurti. Jei gu jis gautų tokią paskolą, tai jam būtų lengviau vykdyti taiką sutarties svarbiausius paralogus

Iš banko pavogė 10 milijonų

LOS ANGELES, Cal. — Kali formoje jau kelintas dešimtmečius veikė ir veikia Security Pacific bankas. Jis buvo saugus, au go ir šiandien tapo savo dydžiu dešimtuojau Amerikos banku. Pinigus jis mokėjo iki šio meto gerai saugoti, bet praėjus penktadienį vėliau mokesį išlaukti į banką ir išimti virš dešimt milijonų. Policija labai atidžiai tiria šią vagystę. Saugumo priemonės, rodos, buvo didelės, niekad anksčiau vagys nepristatė prie šio banko kasų, bet dabar jiems avyko išnešti iš saugaus banko daugiau negu 10 milijonų dolerių. FBI nustatė, kad į šią vagystę buvo įvėti penki asmenys. Paruoštas įsakymas vagiliams sumti. Vagys neįsiveržė į Security Pacific Banką. Jie telegrama tikino banką persiusti į New Yorko banką 10,200,000 dolerių, o vėliau mokesį tuos persiustus pinigus panau doti savo asmeniškams tikslams. Policija mano, kad sukčiai pateks į jos rankas

Sen. Charles H. Percy kreipėsi į Brežnevą ir kitus sovietų valdžios pareigūnus, kad išleistų iš kalėjimo Justą Gimbutą

KALENDORELIS

Lapkričio 6: Edvina, Leonardas, Vigandė, Asvydas, Ragelis. Saulė teka 6:26, leidžias 4:42.

Prezidentas Jimmy Carter labai patenkintas mero M. Bilandic jam ir jo žmonai suruoštu sutikimu ir nakvyne. Prezidentui labai patiko miegoti paprastoj lovoj ir draugiškai išsikalbėti su nuosirdžiais žmonėmis.

JOKUBO KREGŽDĖS PAGERBIMO PROGA

Paskaita skaityta 1978. X. 29

★

Esame susirinkę Reformacijos Dienos minėjime pagerbti savo nusipelnusį brolių kūrėjų, Jokubą Kregždę, sulaukusį 75 metų amžiaus ir ta patia proga pristatyti lietuvių visuomenei jo redaguotas ir Devenų Kultūrinio Fondo išleistas knygas. Atsivėlgdami į jubilato pageidavimą, — nekelti į padangę jo nuveiktų darbų, pasistengsime kitu keliu priartėti prie mūsų temos išdėstymo.

Mums turėtų būti suprantami ir pateisinami mūsų mielo Jokubo pageidavimai, nes kiekvieno žmogaus veiklą apsprendžia jo gyvenamoji aplinka, paveldėtos tradicijos, įgytos naujos idėjos ir dvasia. Jo veikla būtų neįmanoma ir nesuprantama be biržietiškos reformatorių aplinkos, Lietuvos reformacijos idėjų ir dvasios paveldėjimo, kurių įtakoje subrendo jo asmenybė ir apsprendė jo pasirinktą gyvenimo kelią.

Vienok, prisilaikydami mie-lo Jokubo pageidavimo, mes turėsime sustoti prie jo redaguotų ar parašytų knygų aptarimo. Minėtinės knygos yra sekančios: Brunono Bušackio "Rad-villa Juodasis", Viktoro Karoso "Lietuvos ryšys su Amerika" ir paskiausiai išėjęs iš spaudos paties Jokubo Kregždės parašytas

veikalas "Lietuvos reformatorių raštija". Be šios knygos Kregždė yra paruošęs kitą veikalą "Lietuvos reformacijos žlugimas", kurį išvysime knygos pavaldė ateinančiais metais.

Jo knygos išleidimas ir kitų paruošimas spaudai gražiau-siai apvaininkuoja Jokubą 75 metų gyvenimo sukaktį ir nusako jo nuopelnus lietuvių tautai. Kalbant apie Kregždės nuopelnus literatūriname bare, tenka pirminti jo redaguojamus "Mūsų Sparnus", kurie sa-vo turiniu prilygsta geriausiems lietuvių žurnalams ir sulaukia gražių atsiliepimų iš tolimiau-sių pasaulio kraštų.

Po šio trumpo įvado grįžkime prie Devenų Kultūrinio Fondo išleistų ir Jokubo Kregždės pa-rašytų knygų aptarimo. Pradžioje turime atžymėti, kad atspausdinti ar ruošia-mi veikalai yra rašomi, redaguojami, kalbiniai taisomi ir platinami, galima sakyti, vien tik savomis labai kukliomis re-formatorių jėgomis.

Karo audra ir žiaurios oku-pacijos itin skaudžiai palietė Lietuvos reformatus ir bendrai visus lietuvių evangelikus. Klai-pėdos kraštas tapo totaliai su-tryptas ir paverstas rusų kolo-nija. Mes netekome savo dvasi-škijos ir intelektualinių pajėgų daugumos.

Į tremtį tapo atblokti apie

250-300 reformatų ir tie patys liko išblaškyti po platųjį pasaui. Nebeturime savo tarpe tokio masto asmenybių, kaip prof. dr. kun. P. Jakubėnas, prof. dr. K. Kurnatauskas, broliai Yčai, gen. S. Žukauskas ir daugelio kitų, kurie buvo plačiai žinomi vi-soje lietuvių tautoje.

Daug tikėjimės iš mūsų pri-augancios kartos, jau baigusių mokslus Vakaruose, bet dėl menko liuanistinio pasiruoši-mo, dauguma neįstengia para-šyti paprasčiausio straipsnio, jau nekalbant apie rimtesnės studijos paruošimą lietuvių kal-ba.

Jeigu prie to dar pridėti, kad dalis mūsų reformatų atokiau laikosi nuo bažnytinio gyvenimo, o kiti vengia apsunkinti sa-ve net mažiausiu darbu arba prisidėti stambesnėmis auko-mis, tai neišvengiamai ant pa-siavensusiųjų pečių krito ir krenta daugelis pareigų, darbo ir pasiaukojimo. Geriausi pa-vyzdžiai gali būti Jokūbas Kregždė, kuris atliko ir atlieka visą eilę pareigų ir neretai plunksną pakeičia plaktuku ar šluota, kai reikia tvarkoje ir švoroje išlai-kyti mūsų bažnyčios patalpas.

Šį bendrą vaizdą reikia turėti omenyje, kai turėsime aptar-ti Devenų Kultūrinio Fondo iš-leistas knygas. Visų pirma, jos yra parašytos autorių, kurie ti-kriausiai niekuomet negalvojo ir gal net nesvajoję tapti veika-lų ar studijų paruošėjais. Nė vienas iš jų nėra studijavęs hu-manitarinių mokslų, nė vienas

neturi daktaro ar profesoriaus titulo, nė vienas iš jų nebuvo ir gal būt nėra žinomas plates-nei lietuvių visuomenei. Jie buvo bėdos vertiami imti plunksną į rankas, savarakiškai siekti tiesos pažinimo ir grubiais sa-kiniiais vystyti temą.

Ne geresnėje padėtyje buvę parašytų knygų redagavimas, kalbos taisymas ir pačių knygų apdailinimas. Visur trūko pro-fesionalų ir patyrusių rankų.

Nenuostabu, kad išleisus pir-mąją Br. Bušackio knygą, bu-vo susilaukta kritikos ir prie-kaištų. Jokūbas Kregždė, kuris pastangomis ir kruopščiai dar-bu buvo šis veiklas paruošęs spaudai, negalėjo teisintis, kad aptoriaus sesuo pareikalavo ne-keisti nė vieno sakinio, nors tai reikėjo dėl pačios knygos labo. Jis tolygiai negalėjo teisintis, kad pavesta korektūra lietuvių kalbos žinovui buvo atlikta "ne-atydziai".

Tolygiai negalėjo teisintis dėl prasto popieriaus, kietų vir-šelių nebuvimo, slokos vardinio ir kitų dalykų, nes Devenų Kul-tūrinis Fondas, pradėtas 25.000 dol. metiniais įnašais, iš nuo-šimčių tebuvo susidariusi nedidelė suma, kurios rėmuose te-ko finansiniai veršiai.

Patirta pirmoji pamoka ne-nuėjo veltui, nes sekanti knyga bent techniniu požiūriu buvo išleista geriau ir reikia tikėtis dar geresnio išleidimo paties Jokubo Kregždės parašytos ir redaguotos knygos.

Tiek pasakytina apie bendrą

stovį ir sąlygas kuriose gimsta mūsų paruošiamos knygos ir "Mūsų Sparnai". Nežiūrint mū-sų visų ir ypač Jokubo Kregždės sielvartų, išleistas Devenų Kul-tūrinio Fondo knygos sulaukė lietuvių spaudoje gražių atžy-mėjimų, nors recenzijose ir kritikos apžvalgose buvo atžy-mėtos klaidos, spaudos netobu-lumai, stiliaus ir minčių dėsty-mo trūkumai, bet drauge buvo atskleistos visai naujos pažiū-ros į lietuvių tautos praeitį, jos dabartį ir ateitį. Tai buvo džiur-gas atpildas už visas Jokubo Kregždės įdėtas pastangas pa-rėdyti lietuvių visuomenei Lie-tuvos reformacijos dvasinį pali-kinimą ir jo reikšmę mūsų laikų lietuvių tautos žūtbūtei kovai už jos egzistenciją ir laisvę.

Paprastai didžioji lietuvių mokslininkų dalis pripažįsta, kad su Reformacijos atėjimu gimė lietuviška raštija ir drau-gė buvo padėti tautinės kultū-rės pradai, nors šį teiginį mė-gino neigti kun. Stasys Yla ir kiti katalikiškos minties ideo-logai. Šiuo Reformacijos nuo-pelnu ypatingai didžiavosi lie-tuviai evangelikai, nes savo ran-kose turėjo nesugriaujamą ar-gumentą, atsikertant prieš ka-talikių išpuolius, kaltinant juos lietuvių tautos suskaldymu.

Toje plotmėje, tautinio atgi-mimo ir Nepriklausomybės lai-kotarpįje, lietuvių evangelikai gynė ir teisinio savo egzistenci-jos teisę lietuvių tautoje. Pa-dėtis iš pagrindų pasikeitė, ka-karo pasekoje Lietuva neteko nepriklausomybės ir didžioji jos inteligentijos dalis atsidūrė lai-svajame pasaulyje.

Pirmieji evangelikai ėmė iš-samoningai naujai susidariusią padėtį. Po karo iškilo dvi pasaui-nės galybės — Amerika ir So-vietų Sąjunga. Pirmoji apjun-gė Vakarų demokratijas ir va-dovavo visam likusiam laisva-jam pasauliui. Antroji — ap-jungė komunistines valstybes ir vadovavo revoliucinėms ko-voms visame likusiame pasaulyje. Demokratinio pasaulio nugaraukį ir jos tvirtybę su-darė protestantiškos valstybės ir tautos.

Jau leidžiamame Vak. Vokie-tijoje mūsų reformato kurt. My-kolo Zablockio - Nordeno evan-geliškos minties mėnraštįje "Mūsų Pasaulis", — kuri tenka skaityti "Mūsų Sparnų" pradi-ninku, buvo keliama mintis, kad Lietuvos likimas ir jos laisvė priklauso nuo protestantiško pasaulio idėjinio nusistatymo, jo istorinės misijos ir konkre-čiai vedamos pasaulinės politi-kos. Šie naujai iškilę momen-tai uždėjo lietuviams evangeli-kams didelę atsakomybę ir iš-kėlė jų reikšmę ir svorį lietu-vių tautoje.

Dabar, kaip niekuomet anksčiau, Lietuvos reformacijos pa-likuonis pajuto ir suprato sa-vo padėtį ir paskirtį protestan-tiškame pasaulyje, iš kurio ėmė semti savo prarastą ar užgožtą protestantišką samonę. Šio dva-sinio samonėjimo ir brendimo eigoje išaugo "Mūsų Sparnai" iki pirmojo žurnalo, nes ėmė kelti visai naujas problemas, kurių nerandame visoje likusioje lietuviškoje spaudoje. Iš tos pačios dvasios ir istorinio pa-saukimo gimė išleistas Devenų Kultūrinio Fondo knygos, ku-rios savo minties originalumu nustebino ne vieną skaitytoją.

Reformacija neatėjo vien pro-paguoti gimtąją kalbą ar kurti tautines kultūras. Ji atėjo iš-laisvinti žmogų ir tautas iš mate-rialinio ir dvasinio skurdo, at-palaiduoti iš priespaudos varž-tų žmogaus kūrybines jėgas, kurios tegali pasireikšti per žmogaus ar tautų atrastą indi-vidualumą.

Toje dvasioje rašant šias kny-gas, buvo atidengtas nepaste-bėtas iki šiol mūsų istorikų knyg. Radvilos Juodojo, genijus, kuris pramatė gimstančią nau-jųjų amžių epochą, į kurią sa-moningai vairavo lietuvių tau-

Dailininkas Mikas Sileikis ir Illinois seimo pirmininkas Thomas C. Hynes susitiko Naujienų 64 metų sukakties bankete ir aptarė artėjančių rinkimų kampanijos įdomesnius įvykius.

tos ateitį. Nepasisekus šioms planams DLK turėjo žlugti.

Ši visai nauja lietuvių istori-jografijoje interpretacija tapo pastebėta žymaus lietuvių isto-riko prof. J. Jakšto, kuris api-būdindamas Br. Bušackio vei-kalą rašė:

"Bušackio monografija yra labai savaimingas biografinis kūrinys. Jame ne tiek dėstomas asmens gyvenimas, kiek jis svarstomas. Ir svarstomas pla-čiai ir giliai... Jis buvo dau-giau filosofas kaip istorikas, ir jam labiau rūpėjo įvykių pras-mę aiškinti, negu juos dėstyti. Tad jis ir parašė neįprastą bio-grafinį veikalą — originalų iš-šą į mūsų istoriografiją" (J. Jakštas, Didelio politiko bio-grafija filosofiniame traktate, "Draugas", II dalis, 1977. XII. 31).

Ar galėjo kas nors iš mūsų tikėtis sulaukti tokio prasmingo ir gilaus Br. Bušackio veikalo įvertinimo, nežiūrint visų jame pasitaikiusių trukumų ir netiks-lumų?

Apie V. Karoso apybraižą "Lietuvos ryšys su Amerika", istorikas Algirdas Budreckis, padaręs eilę kritiškų pastabų, priėjo sekančios išvados: "Lig-siol esame prapratę matyti Lie-tuvos kultūrinis sąltis su va-karų civilizacija per katalikybę... autorius parodo, kad grum-tynės tarp protestantizmo ir kato-reformacijos Lietuvoje ner-nyko tūsumo; bet, kad tar-

ptautiniai veiksniai įtaigojo tas ideologines kovas, ir kad tų ide-ologinių grumtynių pasekmės turėjo lemiamos reikšmės Len-kijos-Lietuvos respublikai... Aplamai imant, Karoso tezė tu-rėtų sudominti visus, kurie no-ri išigilinti į lietuvių kultūrinę ir religinę istoriją" (Alg. Bud-reckis, Apie V. Karoso Lietuvos ryšys su Amerika, "Keleivis", 1978. III. 14).

Savaime suprantoma, kad a-pie tik ką pasirodžiusią iš spau-dos J. Kregždės knygą "Lietu-vos reformatų raštija" dar ne-galėjo būti atgarsio spaudoje.

Spaudoje tilpę atgarsiai aiš-kiai įrodo, kad mes nesame traktuojami kaip sektantai, ku-rie nepakyla virš siaurų religi-nių sampratų, kas laikytina di-deliu mūsų laimėjimu. Todėl su-tikti su kun. V. Bagdanavičiaus recenzijoj pasisakymu: "Neten-ka abejoti, kad reformacijos šimtmečiai yra suvaidinę reikš-mingą vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, tačiau taip pat yra aišku, kad ši įtaka yra nušiau-vusi" (V. Bagdanavičius, "Lie-tuvos reformacija ir JAV", "Draugas", II dalis, 1977.IX.3).

(Bus daugiau)

Frank D. Savickas

PADESIM SENATORIUI FRANK D. SAVICKUI
JEI ANTRADIENI BALSUOSIME
UZ DEMOKRATUS.

JUO GAUSIAU DALYVAUSIME BALSAVIMUOSE,
TUO DAUGIAU GAUSIME PARAMOS
IS Miesto VALDYBOS.

Balsuodami patraukime rankeną A.

Perrinkime kongreso atstovą

HENRY J. HYDE

Konservatyvus respublikonas

6-to rinkiminio distrikto atstovas

Kviečiu visus lietuvius balsuoti už gerą mūsų tautos

draugą, griežtai kovojantį už Lietuvos ir kitų

pavergtų tautų laisvę.

ALDONA BRUSOKAS

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4%
a year

OUR SAVINGS
CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/4%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAR ROAD

PETER KAZANAVSKAS, President

CHICAGO, ILLINOIS 60628

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4

Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

SVEIKATOS SKYRIUS

Redaguoja Jonas Adomavičius, M.D.

PAGYVENUSIŲ REUMATOIDINIO ARTRITO TVARKYMAS

Liaukimės vien dejavę, imkime ką nors teigiamo veikti reumatoidiniam artritui palengvinti

Medicinškas reikalavimas

Ramybė yra pagrindas reumatoidinio artrito gydyme. Kiekvieno uždegimo atvejuje ramybė yra pagrindinis gydymas. O reumatoidinis artritas yra sąnarių uždegimas. Toks artritas yra ne vien sąnarių liga, bet viso kūno negerovė. Uždegimas tokio artrito atvejuje apima visą kūną. Todėl ramybė turi būti trejopa: 1. ramybė jausmų, proto-nusiteikimų; 2. ramybė kūno ir 3. ramybė uždegimų sąnarių.

Visokio amžiaus artritikams lovoje ramybė yra geras gydymas. Tokia lovoje ramybė turi būti užlaikoma kiekvieno žmogaus, kuris turi veikioje formoje-stadijoje reumatoidinį artritą. Tik čia reikia kai kurių pabildymų.

Priseina kaitalioti ramybės stovį su aktyvumu kai kuriems ligoniams. Duokim, ne vienas negali ramiai ilsėtis lovoje, jei jam liko keli mėnesiai darbo iki pensijos. Arba, negalima pagyvenų sija nuolat laikyti lovoje, nes tokiam gresia komplikacijos dėl ilgo gulėjimo: gulintieji kiek ilgiau greičiau gauna plaučių uždegimą dėl nepakankamo plaučių vėdinimo. Ilgiau gulintieji netenka raumenų jėgos-jų raumenys ima menkėti-nykti dėl ne veiklos. Minkštėja kaulai tokių nieko nedirbančiųjų-gaunasi vadinamas kaujų suminkštėjimas-

osteoporozė. Kitiems gali pragulos gautis dėl perilgo gulėjimo. Reikia tokius guldyti ant avies kaolio plaukais prie nuogo kūno-tai naujas būdas išvengimui pragulų visais užsigulėjimo atvejais. Todėl pagyvenusieji turi pratintis keisti savo padėtį: gulėti ir vaikštinėti.

LENTELEMIS MAŽINKIME SĄNARIŲ JUDEJIMUS

Uždegus sąnarius nuo judesio saugokime lentesmis-skiedromis (spūntais). Jos apsaugos sąnarius nuo išgrypimų. Rankas ir kojas apsaugokime lentesmis—subandažuokime jas. Tokia uždegusiems sąnariams ramybė turi būti suteikta kiekvieno atveju. Tam pačiam ramybės sąnarių atsiekimui naudojamas gipsas-plasteris, vadinamas PLASTER OF PARIS. Pirmiausia ranka bei koja apmaunama kojine. Tada ant rankos dedama penki plasterio sluoksniai o ant kojos septyni. Suliessėjusiems asmenims prieš uždedant minėtus plasterio sluoksnius, padedama pagal velės ties kauliukais-kulnims, ir ties viršutiniu kraštu kojos plasterio. Kojoms plasterio lavy padaromas pacientui gulint ant pilvo-kniūpščiui. Keliai esti pilnai ištiesiami, pėda laiko ma neutralio padėtyje (nei sulenкта, nei ištiesta). Gerai kai padaroma pėdos plasteris kiek

ilgisnis už pačią pėdą. Tada gulint pacientui ant nugaros apklo tas nespaudžia pirštų-atsiremia į plasterį. Toks plasteris—lovys dengia koją tik iš užpakalio. Viršus kojos gulint esti laisvas nuo plasterio. Darant rankai—plasteris, reikia elgtis taip: riešas turi būti 20 laipsnių ištiestas, nykštys pilnai ištiestas, o pirštai vidutiniai sulenkti. Mažoji piršto pusė sutvirtinama, kad išvengus pirštų pakrypimo.

ISKRYPIMŲ IŠVENGIMAS

Kai pacientas gulio lovoje, sąnarių išskrypimai atsiranda dėl dviejų priežasčių: 1. dėl blogos kūno padėties lovoje ir 2. dėl raumenų nykimo, jeigu pacientas nesivarto dažnai lovoje gulėdamas. Išvengimui sąnarių sunykimo ir jų išskrypimo sulenktoje padėtyje, reikia elgtis štai kaip: apsaugai nuo išskrypimo kaklo slankstelių, riešų, alkūnių ir šlaunies sąnarių, reikia pacientą paguldyti keletą kartų per dieną ant visai kieto guolio. Tas gali būti lova su kietu čiužiniu ar lenta apklota audeklu. Naudotina tik maža pagalvė, o višas kūnas turi gulėti ištiesias-ne sulenkiant sąnarių. Taip gulima daugiau valandų, kelis kartus dienoje.

Neapsileiskime tokioje apsaugoje nuo sąnarių išgrypimo net pagerėjus aštriam reumatoidiniam srtritui. Tokiais atvejais kiekvieną vidurdienį žmogus turi mažiausiai vieną valandą pagulėti ant minėto kieto guolio, visas būdamas ištiesies ir tik mažą pagavę po galva turėdamas. Tada irgi reikia užsidėti lentes bei minėtus plasterius lovėjus ant rankų ir kojų. Jei žmogus ima kvapo trukti taip gulsdioje padėtyje-reikia galvą lovos pakelti ant plytų bei cehmentinių bloksų.

Nepamirškina būsimas: nel galima kisti po kelių pagalvių, kurių taip pageidauja pacientas. Net merkas palinkimės į su enk tu kojų iškrypimą reikalauja, kad pacientas imtų gulinti kniūpščias. Ir taip elgtis reguliariai.

Kad kaklas ir stuburas nesuliektų, reikia pakankamai skersai nugaros padėti pagalvių ir po galvą-tada žmogus tvirtai gulės lovoje. Po kojų galais reikia pritvirtinti lentas, kad pacien tas nesilinkytų žemyn. Žinoma, reikia minėti sąngoti žmogų nuo pragulų.

Minėti guliant ligonį išven giera sąnarių išskrypimo sergantis reumatoidiniu artritu. Dar vienas dalykas turi būti atlik tas vengiant sąnarių išskrypimo — tai gimnastika-mankšta, judėjimai.

MANKSTOS REIKSME IŠVENGIMUI IŠKRYPIMŲ

Raumenis stiprinantieji judesiai padeda išvengti sąnarių išskrypimo. Dėmesys turi būti kreipiamas į tuos raumenis, kurie priešinasi paprastam sąnarių išskrypimui ir kurie pirmieji ima nykti žmogui nejudant. Čia minėtini rankų raumenys, sėdynės nugaros išilginiai raumenys ir šlaunų tokie. Mažonas fiziote rapistas čia yra labai vertingas savo darbu. Reikia išaiškinti pačiam pacientui ir jo gimnastikos bei artimesiems gimnastikos — judesius naudą pačio ligonio gerovei. Visi turi pacientui priminti ir jam išaiškinti bei jį nuteikti — kad jis būtinai pats judėtų, masažuotųsi, trintųsi. Raumenų judesiai turėtų būti kuo mažiau judinant sąnarius. Reikia dažnai taip judinti raumenis trumpai. Niekad nėra per anksti tokius raumenų judesius pradėti.

ti, žinoma, vengiant aštriam uždegimų dar nepasibaigus.

ISVADA. Nustokime tikėtis ko nors gero apturėti iš nieko. Liaukimės ko nors gero laukti dyki neįant. Viskas, ką mes gero apturime, yra mūsų pačių pastangomis atsiektas. Nustokime tūli dvasiškai skleistis netiesą, būk Dievas Adomą nubaudė darbu. Mirties bausmė reiktų tokius pasakorius bausti: jie liautųsi skleisti melą. Darbas yra viso gyvenimo pagrindas, o ne bausmė. Todėl visi reumatoidiniu artritu sergantieji nesibijokite vargo kieto dirbkite gydytojo nurodytus darbus savo gerovei atlikti. Ne Dievas mums atneša gėrį, ne velnias jį mums atima: mes patys esame savo gerovės kėlėjai Dievo duotomis gerybėmis-priemonėmis besinaudojant. Todėl naudokimės Tvėrėjo suteiktomis priemonėmis savo laimės padidinimui. Dirbkime-judė kime, sąnarius kaitinkime pirtyse, voniose ir kur tik galime. Sėsi reikėjo vietoje smuklių mums pirtis pasistatyti. Lietuvoje neturtingi buvome, bet išminties apie sveikatą daug daugiau turėjome-pirtyse save gydėme kuo geriausiai. Už tai taip surinktais sąnariais mažiau saviškių matėme.

Gana mums dejuoti, verkšlenti ir nieko reikiamo nedaryti savo sveikatos pagerinimui sergant reumatoidiniu artritu. Daugiau apie tai — kita karta.

★ Pasiskaitykit geriatrics September, 1963.

Adelės Duoblienės sveiko maisto receptas.

Pagerintas Jogurtas

Prop.: 1 kvorta pieno 2% riebumo, 2 puodukai pieno miltukų (Instant nonfat dry milk), 1 šaukštas komercinio (Plain) jogurto.

DARBAS: Pieną užkaitinti iki burbuliukų. Pieno miltukus užpilti 1 puoduku karšto pieno ir gerai ištrinti. Sumaišyti su likusiu šiltu pienu. 1½ kvortos džio blūdelyje ištrinti komercinį jogurtą ir šiltu pienu sumaišyti. Statyti jį į kitą didesnę su šiltu vandeniu indą, pridengti ir dėti į šilumą orkaitę 3½-4 valandoms fermentuoti.

Yogurtas yra naudingas maistas visų amžių žmonėms. Jį galima jungti su įvairiais vaisiais daržovėmis, uogomis, ananasais, obuolių bei abrikosų tyrėmis. Naudingas priedas salotoms, padažams su alyva, garstyčiomis, krienams, ir agurkams, spinatams, bei pomidorams. Grietinės vietoje prieš skindžių, bulvių, miltinių, varškės, grybų ir kiaušinių patiekalų. Baltinimui daržovių bei vaisių sriuboms, o ypač mišrai nių ir kitų maisto gaminių.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Jei laikote šunį ar kitą įnamį, reikia juos gerai prižiūrėti. Žiemos bei rudens ir ankstybo pavasario metu šunų maiše turi būti daugiau riebalų, ypačiai, jei jie daug laiko praleidžia lauke. Šuns kojos yra jautrios druskai, kuri barstoma gatvės. Kad neatsirasytų žaizdų, reikia jas plauti su muilu šiltame vandenyje.

• Kinikų almanachas į įvairių ženklų gamtoje bei žvėrelių ir paukščių elgesio sprendžia, kad šiemet bus šalta ir gili žiema.

• Didelės krautuvės igalvijo naujų dalykų savo klientų

tavimui. Kai tik sustings, dėti šaldytuvą.

Yogurtas gerai išsilaiko 8 dienas. Sekančiam jogurto gaminimui jo pakakti 1-2 šaukštus.

PASTABA: Yogurtas fermentuojasi pagalba microorganizmo (bakterijos) Lacto-bacillus bulgaris. Veikia prie 105-120,8 F. Stipriai veiklus organizme B vitamino. Yra priešinfekcinis: apgynuejas nuo uždegimų. Gelbsti virškinimui ir geležies asimiliacijai — pasisavinimui.

Yogurtas yra naudingas maistas visų amžių žmonėms. Jį galima jungti su įvairiais vaisiais daržovėmis, uogomis, ananasais, obuolių bei abrikosų tyrėmis. Naudingas priedas salotoms, padažams su alyva, garstyčiomis, krienams, ir agurkams, spinatams, bei pomidorams. Grietinės vietoje prieš skindžių, bulvių, miltinių, varškės, grybų ir kiaušinių patiekalų. Baltinimui daržovių bei vaisių sriuboms, o ypač mišrai nių ir kitų maisto gaminių.

patogumui bei naujų pirkėjų įėjimui:

— Arizonos valstijoje Smitys maisto ir įvairių apyvakos reikmenų krautuvė įengiant kokteilių barai.

— Publis maisto krautuvės Floridoje pradėjo pardavinėti savo krautuvėse keptą vištinę kibirėliais virs dolerių piciu, negu žmoni panasių dalykų gamintojai.

— Safeway krautuvės Los Angeles mieste pasinaudojo katalogų centrų patarnavimais ir pristato savo klientams microwave krosnis ir kitokius namų apyvokos daiktus labai žemomis kainomis.

— Čikagoj Aldi maisto krautuvės laiko iki 450 pagrindinių produktų ir juos pigiai parduoda už grynus pinigus, tik pirkėjai turi atsinešti savo indus bei įpakavimui medžiagų ir patys išsinešti nupirktas prekes į savo mašinas.

— Stop & Shop krautuvės Bostone pakėlė maltos mėsos pardavinimą šeiminiškėms patinamam garsinimui: "The best hamburger is a hamburger".

• Pagrūzdintos arbužų sėklos yra daug skanesnės. Orange Pekoe arbata turi tą patį arbatos skonį ir spalvą, tik jos lapeliai yra didesni. Pirmasis Kalėdų klubas pradėtas propaguoti 1909 m. Carlisle banko Pensilvanijoje, o vėliau jį įvedė daugelis bankų bei taupymo institucijų. Norint, kad alu minijaus puodas nepajuostų verdant kiaušinius, reikia į vandinį įpilti truputį acto. Baltos spalvos nagams laku galima panaikinti įbrėžimus į baltą šaldytuvų emalį. Norint panaikinti iš keptuvės česnakų ar svogūnų kvapą, reikia į ją įberti avizinį kruopų ir truputį jas pagrūzdinti. M. Miškinytė

Sen. Charles H. Percy

Senatorius Charles H. Percy visada suorganizuoja Lietuvos nepriklausomybės minėjimą JAV senate. Kiekviena proga jis gina Lietuvos reikalą ir palaiko glaudžius ryšius su lietuviais. Raginame rinkimuose už jį balsuoti ir kitus paraginti už jį balsus atiduoti.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Taupykite dabar pas mus

Pažvelkite į mūsų patalpas atvėrus dideles duris. Pirmą, jie padės jums pasiekti asmeniškus jūsų tikslus. Antra, jie padės sukurkti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpins fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Bantaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuolūmėms nuo mėsos pirties dienos. Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$16.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$ 9.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$33.00
	pusel metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$ 3.00
20 cents per copy.	Užsieniuose:	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	metams	\$34.00
	pusel metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$33.00	
pusel metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$10.00	
vienam mėnesiui	\$ 3.00	
Kitoje JAV vietose:		
metams	\$30.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.		

Stiprinkime laisvojo pasaulio pamatus

Praeitą trečiadienį patarėme Amerikos lietuviams dalyvauti rinkimuose ir balsuoti už pačius padoriausius ir geriausius kandidatus. Minėtos dienos įžanginiame patarėme lietuviams dalyvauti vietos rinkimuose ir balsuoti už lietuvius ir tuos amerikiečius, kuriems rūpi laisvės problemos ir kurie yra pasiryžę padėti lietuvių tautai išsilaivinti iš Rusijos komunistų primestos vergijos. Amerikiečius lengviau patraukti lietuvių pusėn, nes didelė jų dauguma tiki laisve, tiki pačių žmonių galia tvarkyti savo krašto reikalus. Vyresnio amžiaus lietuviams paviko įtikinti administracijas, senato ir atstovų rūmų komitetus, kad jie nepripažintų sovietų karo jėgų prievartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tai labai didelis dalykas. Teisininkai supranta, kad nutarimas nepripažinti įjungimo lietuviams yra nepaprastai didelė parama.

Jeigu priverstinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažintų kokia Monako valstybė, Andora ar Liechtenšteinas, tai to nepripažinimo svoris nebūtų toks didelis, bet kai įjungimo nepripažįsta Jungtinės Amerikos Valstybės, tai Kremliuje sėdintiems pūnams trumputi neramu. Jie žino, kad taikos nebūs, kol šitas klausimas nebus išspręstas. Jie gali priversta laikyti pagrobtais Rytų Europos tautas, bet priversta nekad neišvirsti į melle. Turka laikė graikus istis šimtmetį, bet graikai niekad turkamams nenusilenkė, prieš juos kovojo ir atgavo savo laivę. Rusai pajėgė primesti lietuviams savo išnaudojimo sistemą, pajėgė rasti pakankamą pavidavėlių skaičių, kurie įstojo į komunistų partiją ir padeda okupantui išnaudoti apiplėštus Lietuvos ūkininkus. Bet rusams nepaslapstis, kad ir šiandien vakare komunistų partijos sekretorius Petras Griškevičius vienas bijo išeiti į gatvę. Jo baimė dar didesnė, jeigu jis kuriame kolchoze ilgiau užtrunka. Nežinomi asmenys netoli Vilniaus jį jau kartą pašovė. Jis bijo, kad kitą kartą šauliai nebūtų taiklesni. Komunistai valdo Lietuvą, bet jie lietuvių bijo.

Amerikos rinkti pareigūnai žmonių nebijo. Praeitą savaitę mes patys buvome liudininkai, kai galin-

giausios pasaulio valstybės prezidentas, atvažiavo į Bridgeportą, išlipo iš mažinos ir kartu su kitais apsinakvojo savo laiku lietuvių apgyventame senos Chicago priemiestyje. Nei vienas Kremliaus valdovas nedrįstų išeiti į Maskvą pasivaikščioti. Jis žino, kad Maskvoje atsiras tūlas vienas, kuris jį tuojau nudėtu. Tuo tarpu Amerikos prezidentas su žmona naktį praleido ramiai me Bridgeporte, atnaujintame sename dviejų aukštų mūrelyje, kurį įgijo senų emigrantų sūnus.

Amerika yra galinga todėl, kad josios žmonės nebijo aukštų pareigūnų, o pareigūnai nebijo žmonių. Prieš Staliną Rusijoje galvas lenkė, o jų keliai patys linko, kai aukščiausias valdininkas būdavo pakviestas pas Staliną.

Stalinus žilas galvas lenkė ir kinkas drebinio aukščiausios sovietų pareigūnams, nes jie niekad nebuvo tikri, kad galės laisvai iš Kremliaus išeiti. Tuo tarpu Amerikos Lietuvių Tarybos pareigūnai gana dažnai užėina į Baltuosius Rūmus ir pasitaria ne tik su aukščiausiomis valstybės galvomis, bet ir su įtakingais pareigūnais. Amerikoje jau du šimtu metų veikia pagrindinių žmogaus teisių įstatymas, kuris suvaldo ne tik paprastus savivaldybių policininkus, bet apėžia teises ir aukščiausio pareigūno. Visi matėme, kaip konvreso atstovai privertė krašto prezidentą, sulaužusį kelis įstatymus, palikti viską ir išvažiuoti iš Baltųjų Rūmų.

Amerikiečiai, ilgus dešimtmečius kentėję nuo įvairių Europos valdovų, ne tik pripažino pagrindines žmogaus teises, bet jie įvedė demokratinę valdymosi tvarką, kurioje gyventojai turėjo progos pareikšti savo valią. Jie įvedė rinkimus, kurių metu teikti piliečiai balsavimo keliu galėjo pašalinti nepageidaujamus pareigūnus ir išrinkti tokius, kurie bus teisingesni, padoresni ir tvarkingesni. Viti žinome, kad ir rinkiminėje sistemoje gali pasitaikyti klaidų. Nedori pareigūnai gali demokratiniame sistemoje rasti plyšių, pro kuriuos gali pralįsti klasta ir apgaulė. Bet amerikiečiai paruošė būdus klastai pastebėti, išaiškinti ir kelią jai pastoti.

Amerikiečiai paskyrė teisėjus galimai klastai sekėti, ją kelti viešumon ir pastoti jai kelią. Amerikiečiai turi nustatę taisykles rinkimams vesti, balsams skaičiuoti, klastai viešumon kelti. Niekam nepaslapstis, kad ir Amerikoje galima rasti plyšių balsavimo sistemoje. Bet Amerikos rinkiminis įstatymas taip parašytas, kad ne tik pastatytas komitetas prižiūri rinkimų eigą, bet ir balsuotojai turi teisę kelti viešumon pastebėtus klaidas ir užkirsti kelią ateityje. Priežiūra teisingiems rinkimams praversti yra yra pats didžiausias laidas. Ten tvarkingai paruošta ir balsavimas laisvais. Galingiausias valstybės prezidentas negali užėiti į balsavimo kambarį ir paleisti į balsavimo dėžę balsų pluoštą. Rinkiminė klasta lietuvių suskaldė, teisinga rinkimų priežiūra amerikiečius draugis padarė. Amerikiečiai veda atkaklią rinkimų kampaniją, bet kai sužino rinkiminis davinis, tai priešai paduoda vienas kitam ranką, pripažįsta daugiausia balsų gavusius pareigūnus viso krašto pareigūnais ir išugdė galingiausią valstybę pasaulyje.

Laisvi, teisingi ir tvarkingi rinkimai pajėgę sujungti į vieną vienatę įvairiausių tautų konglomeratą ir sudaryti galingiausią valstybę pasaulyje. Amerika ne tik galinga, bet ji gali ginti skriaudžiamas tautas ir persekiojamus žmonių grupes. Amerika geriausiai gel-

KELIONĖ PO SUVALKŲ TRIKAMPĮ

(Tęsinys)

Kadangi sekmadienį buvo šv. Marijos atleidai, tai pasiūlė važiuoti į Seinus, ten susitikti su kitais lietuviams. Aš mėtu noru susikau.

Važiuojame į Seinus

Sulaukę sekmadienio, papusryčiavę mūdų su šeimintinku išėjome laukti autobuso. Vieškelį matėsi daugiau važiuojančių su dviračiais brikomis, pilnomis šventiškai apsirengusių vyrų moterų ir vaikų, o automobilių juos pralenkdavo. Pagaliau atvažiavo perpildytas autobusas, bet mes šiaip taip išbrovėme į vidų, susispaudę ir stoti kaip stulpai, todėl sekančiose stotyse keleivių jau nebeėmė. Už valandžiukės autobusas įsuko į Seinus ir sustojo aikštelėje prieš bažnyčią. Šeimintinkas Juozas paklausė, ar aš nenoris užėiti į kultūros namus, kurių pirminis kas buvo Jurgis Leončikas. Ra dome seną medinį mizerną namuką, prisiglaudusį netoli bažnyčios. Užėjė į mažytį priekambarį, pastebėjome keletą besikalbančių žmonių. Mane pristatė, kaip amerikoną, atvažiavusį iš atleidus. Pasiakiau esąs kilimo nuo Vilkaviškio, nuo Gražiškių augstumu. Dabar džiaugiamas iš arti galis pamatyti šį Suvalkijos lietuvišką kampą, pas mus vadinamą Suvalkų trikampiu. Priešingo sėdintis Markauskas, kai kieno vadinamas "daktaru" paklausė:

— Kaip patinka šitas kraštas? Aš ir sakau: — Nors aš čia artimų giminių neturiu, bet jaučiuosi kaip namuose. Visi žmonės lietuviškai nuosirdūs. Ir gyvenimo būdas pas jus toks pat, kaip buvo pas mus apie Vilkaviškį. Tik girdėti kad jūs čia turite erzelį su lenkais dėl šioje bažnyčioje lietuviškų pamaldų uždraudimo. Amerikoje yra gerai žinomi jū su vargai. Mes irgi rasime po- tūcijas tuo reikalu šios vykau. Vairuotojai 5 autobus, kad stabl- Gerai, kad pasėte, — sakė, ty prie jo laukio kelio. Vairuoto-

na ir pavergtos lietuvių tautos interesus. Amerikos ir sai žino, kad Amerika šiandien yra galigesnė už Krem- sovietų valdžia prisibijo, nes Kremliuje sėdintieji ru- liaus valdovus. Antradienį eidami balsuoti, mes susti- primsime Amerikos pamatus. Juo galingesnė bus Ame- rika, tuo didesnė paramą gaus pavergtą Lietuvą. Visi turime mokytis iš amerikiečių, padėti Amerikai būti galinga, kad, momentui atėjus, Amerika galėtų ne tik užkurti skriaudžiamą Lietuvą, bet galėtų padėti lietuviams atsikratyti sovietinės vergijos, tapti nepriklausoma ir padėti lietuviams tvarkyti visus savo ekonominius ir kultūrinius reikalus.

— bet jūsų prašai Lomžoje nieko nepagelbėjo. Čia buvo atvažiavęs kaip tarpininkas prel. L. Tu 'aba, bet mūsų reikalui nepadėjo bet dar padėti paglobino, kle bono širdies nesuminkštino. At- vykęs toks Laukaitis su savo ap- rašymais mums padarė tik mės- kos patarnavimą. Be to, dar lan- kėsi ir Almenas. — Grubia kal- ba supykino kun. Ragauską, ku- ris buvo priverstas jį išprašyti laukan. — Atrodo, tie erzeliai čia ne- sibaigė, kolie neatsiras sveikas protas ir lietuviui ims vienin- gai dirbti. Tie kivrčiai kam nors kėsiną į nauda, nes kur du peša- si, trečias laimi. Iš draugo priešą padaryti gali ir kvailys, tačiau didelis menas iš priešą drauga padaryti. Iš to pasikalbėjimo mažai ką tegalėjau suprasti, nes visi kal- bėjo kartu viens už kitą garsiau. Tuo tarpu pradėjo skambėti var- pai, padėkojės už pašnekesį, šventoriuje išjungiau į minia, lietuvi purkšnojant, o miniai stu- miant apsisostojau vidury bažny- čios. Nemalonu buvo klaupis per pakylėjimą, nes ant mazaite- kinių grindų nuo kojų ir lietsar- gių telkšojo vanduo. Pamokslą sakė labai jau menkos iškalbos jainas kunigėlis Pamaldoms pa- sibaigus, ap'ankiau poeto vys- kupo A. Baranauko kapą, per užgėnojęs pasakiau: "Išsėkis Viešpaties ramybėje, tavo atlikti geri darbai liks atmintyje kartų kartoms". Lauke prie vieno na- muko susirinko būrys žmonių ir girkėjo iš bonkučių alų. At- sistojau ir aš eilėje. Priešęs per- langą ir aš nusipirkau 4 bonku- tes. Ten pat atsirėmė tvorėlės, girkėnoje nors ir gan šilta alutė. Atsigaivinę traukėme prie autobuso stoties eilės užimti. Netrukus atėjo autobusas, ir mes dabar gavome vietą atsises- ti. Autobusas šį kartą ejo per Smalminkus. Privaziavus Vaita- kio pieninę, kur yra sustoję mo- vieta, mano Juozas pakio- Vairuotojai 5 autobus, kad stabl- ty prie jo laukio kelio. Vairuoto-

LIETUVIŠKOJI MARQUETTE PARKO KOLONIJA

Visa Amerika kalba apie Marquette Parką, bet ne visi žino, kad šioje kolonijoje nuo kelių dešimtmečių čia stipriai yra įsikūrę lietuviai. Mes tu- rime gražiausią bažnyčią, ligo- ninę, prekybos centrus, ban- kus, mokyklas, vienovynus ir kitas svarbias įstaigas.

Visi privalo daboti, kad kiti šios gražios lietuvių kolonijos neišardytų. Visi žinome, kad pasikėsintojų ir Marquette Par- ke buvo, bet mes pajėgėme ap- siginti. Baikštesnieji pabėgo, bet savo teises ginti pasiryž- sięji ir šiandien ramiai ir gra- žiai gyvenia Marquette Parke. Pabėgusieji norėtų grįžti. Dau- gelis sugrįžo. Į Marquette Par- ką suvažiavo lietuvių iš kitų kolonijų.

Kad galėtum ramiai ir sau- giai Marquette Parke gyventi, tai turime būti vieningi. Kad ši kolonija pasiliktų tokia, kokia ji dabar yra, turime remti lie- tuvių aldermaną Kenneth Jak- sy. O jeigu narime, kad Mar- quette Parkas klestėtų ir aug- lų, tai turime priremti savo peitį gabiam politikui senato- riui Frank D. Savickui. Jiedu abu stengiasi apginti Marquet- te Parką ir nuolat budi jo tei- sių sargyboje.

Balsuodami už demokratius mes padėsime ne tik Frank D. Savickui, bet ir aldermanui Kenneth Jaksy. O kai ateis rin- kimų laikas ir juos rinkti, tai palikime juos tose patiose pa- reigose.

Estelle Rogers

jas kalbėjo ir lietuviškai ir mus išleido prie nuorodyto kelinuko.

Reikia pažymėti, kad ūkinin- kų žemė padalyta labai siaurais reziiais, tik apie 200 metrų plo- čio, o ilgis daugiau kilometro. Maždaug viduryje stovi sodybos, tad ši kaimynai galima suskal- beti iš savo kiemo. Jeigu atsitin- ka kokia nelaimė, ar pastatiko gėra ar bloga naujiena, tai tuoj sužino visas kaimas. Tai lyg tam tikras, estafetės, paštas. Taip, pavyzdžiui, aną dieną atėjo ži- nia, kad prie Punsko gyvenan- tis ūkininkas Jonas Jūrkūnas, pjaudamas akselį, prikišo ranką prie motoruko ir buvo elektros užmuštas. Kadangi buvo bažny- čios choro geras narys, tai buvo laidojamas išskilingai: iš namų buvo atlydėtas į bažnyčią.

(Bus daugiau)

NAUJIENOS KIEKVIENO
DRAUGAS IR SICILIJAS

L. VENCKUS

Artimoji Anglija

(Tęsinys)

Kuomet iš pilies išėjome, jau buvo vėlvas popietis. Laikas grįžti į Glasgową. Ten mūsų "Velykų šeimintinkės" jau laukė savo svečių su- grįžtant, paruošusios pietus. Jeigu vienas kitas mančesteriškių suabejojo ar valgyti mėsiškus patiekalus prieš Vėlykas, tai šeimintinkai greit ir įtikinanciai išsklaidė tokius abejojimus, tvir- tindami, kad kelionėje esančiam katalikui pas- ninkas netaikomas. Be to, čia Skotija, kur vei- kių kitokie įstatymai.

Vakare daugelis nuėjo į bažnyčią, kur keli lietuviai kunigai klausė išpažinčių. Nors žino- jom, kad ant rytojaus teks anksti kelti, nere- tas, ekskursijos dalyvių su savo maloniais sei- mininkais, mūdų su žmona būvome apsisostoję pas Anelį ir Joną Gužauskus ir jų tėvus Vaidi- lius, išsėdėjome besikalbėdami gerokai iki po vi- durnakčio.

Velykų rytą šeimintinkai jau iš anksto bu- dino savo svečius, kad nepavėlavus į Prisikėli- mo Mišias. Lauke oras pasitakė negeresnis kaip Manchesteryje: lašnojau lietus. Nežiūrint to, kad Glasgow penktą valandą ryto nevažinėja nei tramvajai nei autobusai, Dievo namai netrū- kus prisipildė. Vietos lietuvių iš anksto pasi- rūpino sušiekimo priemonėmis, nors tuo lai-

ku dar nedaugelis jų turėjo nuosavus automo- bilius. Bet kurie turėjo, mielai talkininkavo ki- tiems.

Choristai susėdo į atskirus suolus. Belau- kiant kol kunigas atvyks prie altoriaus, jie už- gieda seną, dvibalsę giesmę, kurios gaidą prisi- menu dar iš vaikystės dienų. Ją giedodavo ma- no motina ir senelė iš storių, juodais viršeliais, maldaknygių, "Kantičkos" vadinamų. Klausomės ir stebimės. Vos pajėgiu patikėti, kad šitie choristai, kurių dauguma jau Skotijoje gimę ir tikriausiai Lietuvos niekad nematė, galėtų šio- kias senas giesmes giedoti ir išlaikyti, gyvai naudoti tai, ko mes, dypukai, jau baigiame pa- miršti.

Turbūt Velykos kiekvienam lietuviui, gi- musiam Tėvyneje, yra pati iškilmingusia ir brangiausia religinė šventė metuose. Visa gavė- nia, užtrukęs tylos ir laukimo ir susilaikymo metas, savaimė sudaro šventės laukimo nuotai- ką. Ir dabar, šioje senojo Glasgowo bažnyčio- je, laukiame kažko nepaprasto, kai girdime se- nas lietuviškas giesmes, be vargonų palydos.

Pro aukštus bažnyčios spalvotus langus pamažu pradeda veržtis dienos šviesa. Priekyje atsiradęs kunigas Gutauskas, atsišukęs į žmo- nes, užgieda:

— Linksmą dieną mums prašvito,

Visi laukėm džiaugsmo kito...

Malonus šurpas sudrebino širdį, kuomet pa- junti, kad visi bažnyčios lankytojai pakyla ir kar-

tu su vargonais bei Velykų varpais šimtai balsų ar bent neapčiuopiamai pamirštas. Tačiau tos mie- susijungia, silpnėdama ir džiaugsmingai vis besi- kartojanti: Aliliuja!

Prasidėjusi procesija su baltai aprenktomis, mažomis mergaitėmis priekyje ir vėl primena Lietuvoje šventas Vėlykas. Viskas taip malonu, taip artima ir miela. Rodos ne svetimame krašte, bet savo gimtame krašte.

Po pamaldų šventoriuje vieni kitus sveiki- na, bučiuodamiesi linksmų, sveikų Velykų linki. Bet lietus dabar jau kaip reikiant drėkina, tad visi skuba į savo namus. O ten valykiniai klauši- niai jau nudazyti, išmarginti. Stalai apkrauti vi- sokiomis gerybėmis. Prasideda raginimas valgyti ir gerti. Nuo šitokių vaišių ir raginimo išsistukti neįmanoma, tad kertame, "Kaip Velykų rytą".

Lietuviai visur vienodi. Ir čia, Glasgow. Pasisotinus ir gerai nuotaiškai esant, pasigirsta dainos. Bet tai ne kokios triukšmingos "Rock-n- Roll" dainuokos, bet lietuviškos, švelnios, melo- dijos pilnos jausmų ir ilgesio. Anot Glasgowiečių nėra pasaulyje gražesnės dainelės už "Sejau rū- tą, sejau metą, sejau lėlielę". Kartą, žymiai vė- liau, kun. J. Gutauskas išsireiškė, kad šitos dai- nos žodžiai tikėtų būti Lietuvos himnu.

Daina suartina žmones. Kai vienas svečių prisėda prie pianino, kiti kelsiai nuo stalių ir bu- riasi apie jį. Per kelias valandas tęsiasi melodin- gas bendravimas, per kurį iškraunamas veik vi- sų lietuviškų dainų, senų muzikos ir melodių lo- bynas, kuris daugeliui mūsų rodėsi jau žuvęs

ar bent neapčiuopiamai pamirštas. Tačiau tos mie- los, širdiai brangtos dainos, kaip kokia retė bran- genybė, liko išsaugota ne Skotijos senose pilyse, bet Glasgowo senosios kartos lietuviuose.

Šią lietuvišką dvasią, jos dainų ir muzikos grožį, Glasgowo lietuviai, gal būt geriau už kitos, kurios šalies lietuvių, sugebėjo ne tik išlaikyti, užkonservuoti, bet jie taip pat labai gerai mokė- jo visa tai perduoti savo atžalynui, tai yra an- tarajai, jau Skotijoje gimusiai kartai ir jų vai- kams — savo anūkams. Nors trečioji karta ma- žai lietuviškai bekalba, bet dvasioje jie jaučiasi lietuvišiais ir tuom didžiuojasi. Dauguma jų tebe- turi savo tikras, lietuviškas pavardes ir negal- voja jas keisti.

Man krito į akis dar kitas dalykas: Glasgo- vo lietuviai nepripažįsta jokių luomo skirtumo. Nesvarbu kas jis bebūtų: eilinis fabriko darbi- ninkas ar dirbtuvės savininkas, angliakasy ar bžntferius, kelių krautuvų savininkas, aukštuo- sius mokslus baigęs akademikas, profesionalas — jie visi randa bendrą kalbą ir palaiko tarp sa- vės ryšius. Nuolat lanko vienas kitą be jokių pa- kvietimų, nes užėina aplankyti savo tautietį, kai- myną, lietuvi. Jeigu pasitaiko, kad pas kurį iš jų atvyksta svečias lietuvis iš toliau, tai ir vie- nas ir kitas kviečia pas save, stengiasi lietuvišką vaišingumą parodyti. Jiems nesvarbios partijos, srovės, politinės pakraipos. Jei esi lietuvis, tai tu mano brėlis ir mielai laukiamas.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8042

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicinos direktorius
1935 S. Hanheim Rd., Westchester, N. Y.
VALA: DOS: 3-8 darbo dienomis
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel: 562-2727 arba 562-7728

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinimus ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą, užrašyta treči

DR. FRANK PLECKAS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi, 1-4 popiet
ketvirtadi, 5-7 val. vak
Ofiso telefonai: 376-9880
Residencijos telefonai: 446-1545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, special. MOTERŲ LIGOS
Ofisai 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VALA: pirm. antradi, trečiadi
ir penkt, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi
niais 2-4 val. popiet ir kiti laik
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
OROPROTEZAS-PROTEZISTA
Aparatai - Protezai, Med. ban
dys, Speciali prietaisai ir formos
(Arch Support) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-11
1850 West 83rd St., Chicago, IL 60647
Telef.: PR 8-5084

PERKRAUTYMAI
MOVING
Laidinai - Pieno apsaugos
ZEMA KAINA
R. BERANAS
Tel. WA 5-3063

MOVING
Apraustas perkrautymas
ir įvairių statymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 KIL A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00-3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. rytą.
Vedėja Aldona Deukus
Telef.: MEMPHIS 4-2413
7739 So. MAPLEWOOD AVE., CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas
Jei norite išsirinkti kailius, pasitarkite su **NORMANA BURŠTEINA** (Jetaigros) 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Jei žinote asmenis, kurių galėtų užsiskirti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

SUVALKIJOJŲ ŪKININKŲ SUKILIMAS

Kas liečia ūkininkų sukilimą Suvalkijoje netaip senai buvo Naujienose atspausdintas p. Liudžiaus laiškas ir pavadintas: "Tie sa šviesos nesibijo".

Nesuprantama, koks reikalas vertė p. Liudžių, savo laišku iš kelti tuos nelemtus įvykius, kurie jau gulėjo po storu dulkių sluoksniu ramybėje. Mes ir taip žinome, kad tie įvykiai paiko mūsų tautos ir valstybės istorijos puslapiuose juoda dėme, kuri tautai ir valstybei garbės ir pasidžiavimo nepaliko. Ir mes šandien tokiomis įvykiais didžiojo "is ir jais švaistytis neturėtume viešumoje per spaudą, nes pakanka surūgusių paplovų kurias liejam broliu, broliui ant galvų.

Kas vertė p. Liudžių grįžti ir užmaršti, kas buvo negero prieš 43 metus ir kelti tą nelemtą "dramą" iš kapų ir ją aprašyti, tik vienišaliai tendencingai? Lietuvių papročiai ir patarlės mus moko ir sako: apie mirusius kalbėti galima tik gerai arba nieko. Bet šioje "dramoje" mirusius apieiti ir palikti ramybėje nevisai įmanoma.

Juk mes gerai žinome, kad "os "dranos", tuo metu veikenleji asmenys iš valdžios pusės ir sukilelių, jau šandien didelę laugumą yra iškelelęsi ir amžinybė, tai būtų nekultūringa ir rehumaniška kelti iš kapų ir juos šandien teisti pagal savo išsiaištinimus. Taip negalima.

Kadangi Liudžiaus laiške aprašymas buvo visiškai be pradžios, o tik pati pabaiga ir ta tendencingai aprašyta, be jokio objektyvumo tai yra sąmoningas visuomenės klaidinimas ir erzininimas. Čia aš ir noriu tą nelemtą "dramą" aprašyti nuo pradžios iki pabaigos, kaip ji vystėsi ir kokių būdų ir kur prasidėjo.

Tais metais gyvenau Vilkaviškio apskrityje, tai turėjau pro tas tuos įvykius sekėti iš tolo. Mėšlinių kaime, Pajevonio valsčiuje, gyveno ūkininkas Kijauskas, ir jo brolis Jonas, studentas apie 30 metų amžiaus, bet studijavo Kauno universitete dar buvo neabeigęs, tai jį apylinkės gyvenimui vadindavo "amžinas" studentas. Jis buvo liberalų pažiūrų, tai valdiškos tarnybos neįgavo, o paprasto darbo dirbti nenorėjo, tai buvo visą laiką nepatenkintas Lietuvos santvarka. Bet apylinkės gyv. tarpe tuomet 1935 metais vasaros laiku Jonas Kijauskas vieną sekmadienio dieną sukvietė ir Podvarko mišką savo apylinkės ūkininkus, daugumoje nusigvenusius. Ūkininkų suvažiavimas apie šimtas, mišką, kuris yra visai netoli Kijausko namų, Kijauskas atsivedė ir suvažiavimą tris neapžįstamus vyrus ir juos suvažiavimui pristatė: "kad jie yra pasiturinti ūkininkai, atvažiuoję iš Panevėžio ir Biržų apylinkių", kaip to krašto delegatai nuo vietos ūkininkų, kurie tenai jau pradėjo vykdyti streiką".

Tariai delegatai kreipėsi ir suvažiavusius kad solidarumo dėliai Suvalkijos ūkininkai suaruosiu ir Suvalkijoje tokį streiką koki panevėžiečiai ir biržiečiai jau vykdė, tai bus sekmingesnis streikas kuo plačiau pasisrėškes.

Delegatai nurodė streiko programą ir kaip ją sekmingai vykdyti: "Pirmiausia paskelbti visiems ūkininkams, kad nuo tos dienos nevežti miestus jokių žemės ūkio produktų, ūkio gaminių ir gyvulių. Kad toks įsakymas būtų ūkininkų pildomas, tai reikalinga suorganizuoti ginčiotų vyrų grupes ir pasiųsti ant kelių, kontroliuoti ir miestus važiuojamus vežimus. Visus vežimus gražinti su produktais, tai namos o kas nepanorės klausyti, tai tokiem vietoje sunaikinti produktus, o kas reikš protėnį jų dėl sunaikintų produktų, tai tokiem ir arkli nušauti ar abudu kartu".

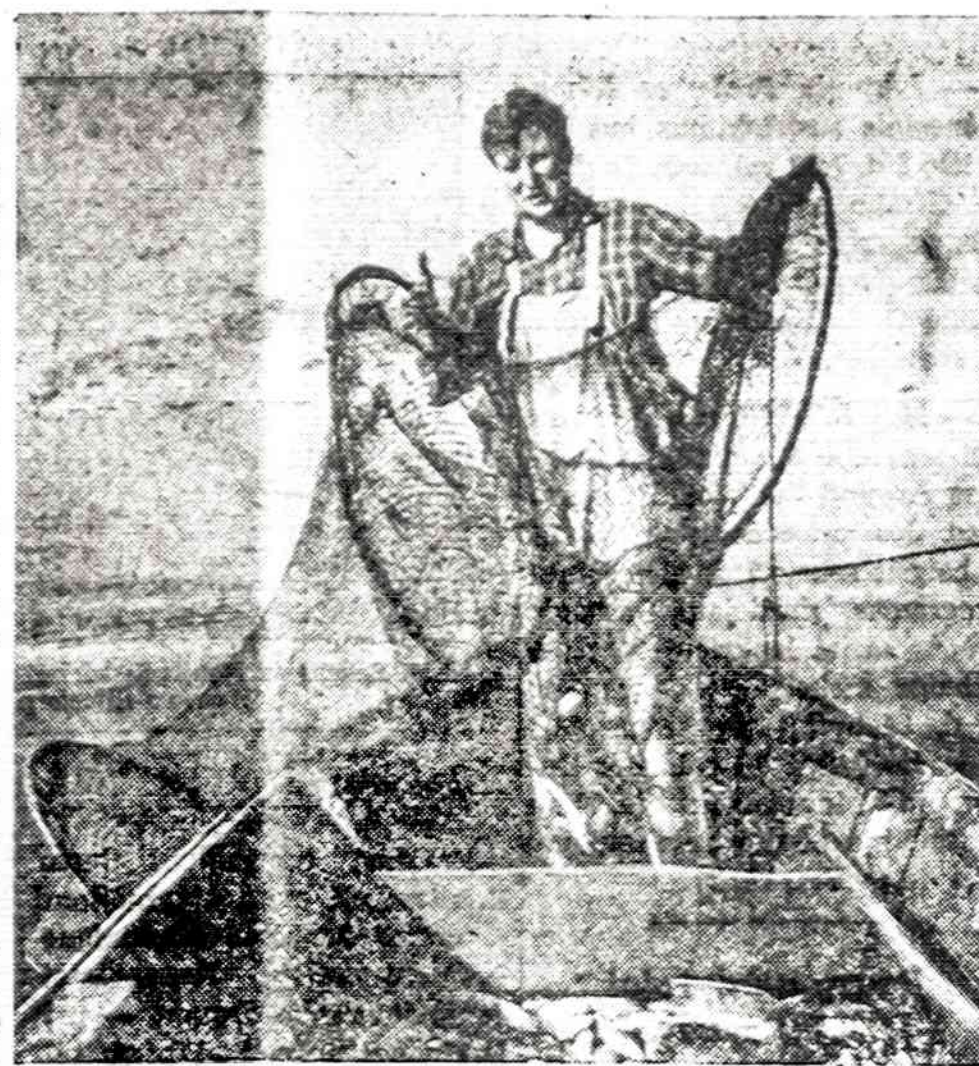
Tai bus sekmingas streikas ir valdžia bus priversta mokėti ūkininkams už produktus aukštas kainas. Tie "delegatai" dar papildė savo nurodymus, kad Latvijos ūkininkai jau tokį streiką pravedė ir labai gerai laimėjo, tai reikalinga ir Lietuvos ūkininkams pasekti. Podvarko miško suvažiavimas pasiūlymą tų "delegatų" priėmė vienbalsiai ir ten vietoje sudarė vyriausią bykdomo Komitetą (štabą), kuris prižiūrėtų streiko vykdymą ir duotų nurodymus.

Komitetą sudarė tie asmenys, kurie vėliau buvo nuteisti mirtimi ir J. Kijauskas, bet jis sugebėjo pasisukti ir teismo išvengė. Po mėnesio nuo suvažiavimo prasidėjo aršus streikas Pajevonio, Gražiškų valsčiuose ir Marijampolės apskrityje. Pirmiausia neleidavo vežti pieno ir Karakraiščio pieninę ir ją uždarė. Išėjo ant kelių ginkluotos vyrų grupės neleisti ir miestus vežti produktų ir gyvulių. Prasidėjo ant kelių peštinės dėl naikinimo produktų ir šaudymo arklių. Išėjo policijos tarnautojai ant kelių apsaugoti vežančius produktus ir gaudyti ant kelių streikininkus, kurie kėlė vežti produktus. To pasekoje daugelyje vietų įvyko kruvini susirėmimai, su policijos tarnautojais. Veiveriuose ant Kauno pento, streikininkų grupė, ginkluoti šakėmis, kirviais ir kitokiais įrankiais nepraleido nieko ravažuoti ir Kauną, o policijos tarnautojams, norint juos pralaužti ar sumti, jie puolė į ir grumtynių metu buvo mirinai nušauti du streikininkai, tervas ir sūnus Veiveriai ir du artrys policininkai sunkiai sužeisti. Buvo nemažas skaičius streiko metu nušautų arklių tiems ūkininkams, kurie važiuojo miestus ir vežė produktus.

Daugelį kartų kuriuose pasipriešino ir policijos tarnautojams, kur būdavo iš abiejų pusių sužeisti. Prie išlaužos ant Prienų pento sustingo streikininkų daugiau šimto asmenų, ginkluotų įvairiais įrankiais, puolė grupę policijos ir ją išvalkė, o palikę policijos mašiną sudaužė. Prasidėjo ūkininkų kluonų deginimas su degtinėmis, langų daužymas ir jų šaudymai, o ypatinagai pradėjo kaimų senienų terorizuoti, kad neitų savo pareigų, tai išsaudydavo langus, o kai kam padegdavo ir namuose. Buvo grasinama ir valsių viršaičiams, kad neitų pareigų. To bet maža buvo, tai pasipylė komunistų proklamacijos, raginančios visus darbininkus įsijungti į streiko veiksmus ir naikinti visoki valdišką turą. Telegrafai ir telefonai stulpsniaus-pusytai, gadinti ir naikinti kelių ir plentų tiltus ir kitą turą. Daugybė buvo nuplėta telefono ir telegrafo stulpų, sugadinta tiltų ir kito valdiško turto. Verto anarkija, žmonės pradėjo kilti panika, nes prasidėjo teroras. Vienos dienos ankstyvą rytą, apie 500 sukilėlių puolė Gražiškų bažnytkaimį ir tenai norėjo sunaikinti valsišaus raštinę ir policiją bet tuo laiku saugojo Gražiškų bažnytkaimį, grupę pasienio policijos, kuriuos sukilečiai pradėjo apšaudyti. Laikė susišaudymo buvo pašautas vienas sukilelis, koksiai kalvis okomunistų partijos narys. Po keleto minučių apšišaudymo, sukilėliai pabėgo į mišką, palikdami pašautąjį vietoje.

Po Gražiškų įvykių, buvo nušautas savo darbo kambaryje, Glų policijos Nuovados Viršininkas L. Lietuvninkas. Sukileliai pakeitė savo veiklos taktiką ir dienos metu mažiau veikti ir pasirodyti kuriose, bet naktimis žymiai padidino savo teroro veiksmus. Daugiau pradėjo apšaudyti ir langus išsaudyti senienams, viršaičiams ir pasyviems gyventojams, kad neriamė jų veiksmų teroro.

Nemažas skaičius buvo sugadinta trobėjų, o ypatinagai lėnu su nekultais javais, tokiem

ūkininkams, kurie neklausė ir vežė į miestą parduoti ūkio produktus ir tokiem, kurie neprisdėjo prie streiko arba skaitė juos išdavikais ir bendrai priešais. Lietuvos Saugumo pareigūnai, su pagalba Vokietijos policijos gavo žinių, kad Lietuvos sukileliai, Stalpsenų mieste, Vokietijoje vienoje spaustuve yra užsake didelių kiekį komunistinės literatūros (proklamacijų) raginančių Lietuvos sukilelius test streiką ir naudoti ko daugiau teroro veiksmų kad būtų pasiekta tikslas.

Vokiečių policija nurodė ir pavardes tų asmenų, kurie užsake spaustuveje proklamacijas ir apmokėjo pinigais, o taip pat nurodė, kuriais keliais ir vietojais nešamos proklamacijos per rubėžių į Lietuvos teritoriją. Saugumo organai, turėdami tokias žinias, žymiai sustiprino pasienio apsaugą tose vietose, kur buvo pasakyta vokiečių policijos.

Po kiek laiko tarp Vištyčio ir Kaupiškių, tam ruožė, kur yra balos ir pelkės, kur silpnesnė rubežiaus apsauga, tai vienos tamšios nakties metu minėtos pelkės buvo sulaukyti trys vyrai su nesulaukus neegalių literatūros, kurios bendras svoris buvo apie 100 kilogramų.

Sulaukyti vyrai su proklamacijom, kaip vėliau paaiškėjo, vi si buvo streiko štabo nariai ir įsakymų davėjai. Jie išdavė ir kitus štabo narius, o kratos metu pas juos namuose buvo rastai keli kariški šautuvai ir šoviniai. Kuomet pasklido gandai gyventojų tarpe, kad policija suėmė visą streikininkų buvo vyr. štabą, tai nukentėję gyven

tojai nuo streiko siautėjimo, ma vežė į miestą parduoti ūkio produktus ir tokiem, kurie neprisdėjo prie streiko arba skaitė juos išdavikais ir bendrai priešais. Lietuvos Saugumo pareigūnai, su pagalba Vokietijos policijos gavo žinių, kad Lietuvos sukileliai, Stalpsenų mieste, Vokietijoje vienoje spaustuve yra užsake didelių kiekį komunistinės literatūros (proklamacijų) raginančių Lietuvos sukilelius test streiką ir naudoti ko daugiau teroro veiksmų kad būtų pasiekta tikslas.

Tuos vyriausius streiko vadus teisė ne Apygardos teismas, bet Karo lauko teismas, kurio sprendimai neapdijaujami. Tokius sprendimus gėjo pakeisti tik prezidentas.

Kaip vėliau paaiškėjo, kad tariai Panevėžio ir Biržų delegatai, nebuvo joki ūkininkų delegatai, o komunistų agentai, kuriem buvo pavesta po priedanga ūkininkų, ruošti Lietuvoje streiką. Tenka manyti, kad ir sena studentų Kijauską komunistų agentai apstatė (apgavo) drauge su eiliniiais ūkininkais.

Prieš kelis metus man teko skaityti Lietuvos komunistų oficiozų Vilniaus Tiesą, Ji rašė, kad Lietuvos komunistų partijos veikimo laikotarpyje pats didžiausias ir svarbiausias darbas buvo Lietuvos ūkininkų streiko suorganizavimas ir jos pravedimas ūkininkų vardu. Ma tute, kaip komunistų agentai mus jau Tėvynėje apgaudinėjo ir išprovokuoti sugebėjo, net skaitlingas mases, tų mūsų ramy ūkininkų, kuriem vėliau teko skaudžiai nukentėti, tik dėl savo neapdairumo ir lengvabūdiškumo. Nepamirškime, kad jie mus ir išvijojo apgaudinėjo apgaudinėja ir mažiausia neapdairuma mūsų išnaudoja savo naudai. Tad būkime vispusiškai atsargūs ir apdairūs. J. K.

Anything less than a 20-pound turkey would be an insult to your mother's holiday feast. With two favorite couples coming for dinner this weekend, be grateful for her gift package of left-over turkey. Stove Top chicken flavor stuffing mix forms a ring around and creamy turkey a la king surrounds it. Birds Eye 6-minute sweet green peas and a bottle of chilled wine are all you need for a post-holiday party.

TURKEY A LA KING WITH STUFFING RING
1 package (6-oz.) chicken flavor stuffing mix
1 can (10% ex.) condensed cream of mushroom soup
2 tablespoons plumbele strips
2 tablespoons cherry wine or water
2 cups diced cooked turkey
1 can (10% ex.) condensed cream of mushroom soup
2 tablespoons plumbele strips
2 tablespoons cherry wine or water

Prepare stuffing mix as directed on package, using 1% cups water. Gently press into a greased 4-cup ring mold; keep warm. Meanwhile, prepare peas as directed on package; keep warm. Combine turkey, soup, plumbele, wine, and 1/2 cup of the peas in a saucepan. Cook and stir until mixture just comes to a boil. Unmold stuffing onto serving plate; spoon turkey mixture around base and into center of ring. Serve with remaining peas. Makes 6 servings.

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Nes žirdimi tikima, o burna išpažįstama, ir taip įgyjamas išgymas". — Rom. 10:10.
Čia pasakys, kad tie, kurie neatidaro savo burnos ir nesistengia pasakyti kitiems dieviškosios tiesos, negalės pasidaryti tikamais jelti į dangaus karalystę. Apaštalas sako, kad negalima nekaltėti apie tai, ką matėme ir girdėjome. Kiekvienas krikščionis, kuris gavo tiesos šviesą ir pažinę maioningąjį dieviškąjį planą, ir pamatė didįjį išganymą, apie kurį kalbėjo mūsų Viešpats, nebegali tylėti ir laikyti savo šviesą po uždaugos. Kurie taip daro, nežino, kada laikui bėgant jų šviesa užges. Jei kas gėdysis Viešpaties ir jo žodžio, tas nebus tinkamas jo dangiškai karalystei.

SV. RASTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVAS
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1445 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIE 2-1008

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3577

GEORGE F. RUDMINAS
3219 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET RExpublic 7-1211
2314 WEST 23rd PLACE Vh ylna 7-6473
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1011

— NAIJINIENOS, CHICAGO 8, ILL. Monday, November 6, 1978

TRUMPAI

— **Ponia Ona Isbach** iš Los Angeles, Cal., tarp kita taip rašo: "Siūniu Jums \$50 Money or derį, nes prenumerata baigiasi pradžioje lapkričio, atsiųsiau už tikėtinius, o kas liks, tai lai bus Naujienų reikalams. Pas mane daug naujienos. Nuo liepos pradžios turėjau dvi akių operacijas, laukiau trečios. Taigi silpnai galėjau skaityti, dar silpniau rašyti. Sunku gyventi be spaudos. Linkiu Jums Naujienoms gero pasisekimo". Dėkui už laišką ir už auką. Tikimės, kad trečioji operacija gerai pavyks ir dienos bus šviesesnės.

— **Vincetas Bigelis** iš Cicero, keisdamas buto adresą, parėmė Naujienų leidimą \$12 auka. Dėkui už auką, taip pat už ankstyvą bei raginimo prenumeratos pratęsimą, tuo sumažinant susirašymo išlaidas ir sutaupant laiką.

— **Stasys Stanaitis** iš Brighton Parko be raginimo sumokėjo prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo \$7 auka. Ponia Marta Kleimienė ir Vladas Leikus atsiuntė po du dolerius. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vienriems metams, bet pavadė prašę neskelbti. Dėkui visiems.

— **Stasys Grigaravičius**, Westfield, Wis., tarp kita taip rašo: "Jau pas mus gandai atėjo žinios, kad Naujienų banketas buvo labai geras, pilnas gražių žmonių, geros ir trumpos kalbos, pasigerėjimo verta programa. Kol dar ne žiemužė, tai iš Čikagos vis susilaukiame svečių, kurie papasakoja naujausias aktua-

lijas. Linkiu, kad ir toliau Naujienoms gerai sektųsi."

— **Antanas Kuras** iš Marquette Parko, pratęsdamas be raginimo prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$12 auka. Dėkui. Taip pat dėkui tos apylinkės tautietui, užsisakiusiam Naujienas 6 mėn. ir atsiuntusiam \$2 auką, bet pavadė prašiusiam neskelbti.

— **Asta Motuzytė** išrinkta Marrijos aukšt. mokyklos lietuvių tautiško rato pirmininke, Dana Sudeikaitė — vicepirmininke, Laura Linaitė — sekretorė. Rasa Miliauskaitė — išd., Ramona Zygaite, Ginta Remeikyte, Dana Antanaityte ir Zinute Lietuvininkaitė — klasių atstovės. Rūtos ratelio globėja yra ses. M. Cyrile.

— **Detroito Lietuvių Organizacijų Centro (DLOC)** 35 m. veiklos sukaktis bus minima lapkričio 11 d. 7:30 val. vak. Bronze Wheel restorane, Dearborn Heights, Mich. Bilietus platina E. Paurazienė, S. Šimoliūnas, A. Vaitėnas ir kiti valdybos nariai.

— **Pasaulio socialdemokratų** atstovų suvažiavimas įvyko lapkričio 3-5 d. Vancouveryje. Joje dalyvavo lietuvių socialdemokratų Užsienio delegatūros atstovai — J. Skorubskas ir dr. J. Valaitis.

— **E. Petrikonienė** išrinkta Omahos Lietuvių Moterų Klubo pirmininke, R. Reškevičiūtė-Lake ir Valerija Jaudegienė — vicepirmininke, J. Navakienė-sekr. ir A. Mikenaitė — išd. Klubas groja kvartetą kurį sudaro klubo narės: Lilė Kartanaitė-Estes, Kristina Kartanienė, Irena Šarkaitė — Matz ir Danutė Praitiene. Kvartetui vadovauja K. Kartanienė.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajeus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasiekti kuo daugiau lietuviškos spaudos platinimą, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu padaryti nemirtingą grandis ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos lietuviškos tautos pažangai ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJODŽIUS

skaityti ir platinti Naujienas, atsiranda mėcenatų, kurie prisidedo prie Platinimo vajeus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams. Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9753, paskyrė tris dienas atostogas dviem asmenims. Laimingieji turės progą būti svečiais puikiam motelyje prie pajūrio, naudotis privačiu papildomu žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbių ir savitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsirad ir daugiau mėcenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudiniame Naujienų pikiuke.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją taktą.

Prenumeratos pratęsimu, užsakymu, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašymo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užkau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajeus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už priedamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajeus proga, orašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai be jokių išpareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

— **Lietuvių Prekybos Rūmų** mėnesinis susirinkimas bus lapkričio 8 d. 7:30 val. vak. Dariaus Girėno sėje. Susirinkime bus pagerbta nauja narė Helen F. Sadūnas iš Blue Island, savi ninkė Olde Lantern restorano ir svetainės.

— **Mokslo ir Pramonės muziejaus** paskelbė šimtinės Christinas Around the World programos. Jos prasidės lapkričio 24 ir baigsis sausio 7 d. gi menines programas muziejaus scenoje pradės ariai lapkričio 30 d., o užbaigs meksikičiai gruodžio 17 d. Lietuvių programa bus gruodžio 7 d. 7:30 val. vak. Daryvauja 36 tautinės grupės. Tarp tautiniame bufete reklamuojamas lietuviškas sūris.

Dausų nardytojai pavoju avacijai

WASHINGTON. — Allegheny Oro Linijos lėktuvas su 21 keleiviu turėjo sekmadienį greitai dukart nerti kad išvengus dvi gubos katastrofos, kai prie New Castle, Del., pilotas kap. James Gianotti pastebėjo devynis dausų nardytojus (parašiutininkus) iš privataus lėktuvo besileidžiančius žemyn. Staigiu lėktuvo nėrimu žemyn jis vos spėjo išvengti nelaimės, pamatė patį narūnų lėktuvą pavojingoje pozicijoje skersai "kelio" ir antru staigiu nėrimu išsiskuto susidūrimo. Vienas iš tų 21 keleivių buvo Washington Post redaktorius Richard Homan kuris po dvigubos išgąsčio pasakė "Pamačius priešais mus devynis laisvai ore krintančius besileidžiančius kūnus, jausmas buvo toks kaip skilviui gerklę užkimsus."

— Irano maistinėinkai reikalauja kad, Sachas įleistų. Irake dabar besislapstantį fantikų va dą grįžti į Iraną ir jo nepersekioti. Sachas sutiktu jį įleisti į Iraną, bet, jo jau nepaleistų. Jis būtų patrauktas teisman už kurstymą sukilti prieš Sachą.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NOREIKIENE

2508 West 19th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių produktų. MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1301 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, IL 60603 • Tel. 254-2228

V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,

PROGRAMOS VEDEJA

Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.

Pentadieniais 9:30—10 val. vak.

Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. — 778-5374

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILLJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis, SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

307 W. 30th St.

Tel. (212) 563-2210

M. Bakalis su Naujienų administratore Kristina Austin kalbasi įvairiais Illinois politikos reikalais.

ISPŪDŽIAI IŠ "NAUJENŲ" BANKETO

Praėjusių sekmadienį buvo Naujienų 64 metų atžymėjimui suruoštas banketas Martiniuje banketu salėje. Nepaprastai daug dienraščio draugų — pritarėjų susirinko, kad buvo pilnutėlė salė. Iš to matyti, kad Naujienos vaidina svarbų lietuviybės išlaikymo vaidmenį, kai Lietuva okupuota marinama.

Mūsų spauda yra pagrindinis veiksnys, tie ryšiai su visuomene jungia mūsų pačių gyvenimo reikalus, todėl Naujienos šį vakarą susilaukė šilto priitarimo, jų 64 metų gyvavimo proga. Be daugelio sveikinimų bei linkėjimų, daugelis darbuotojų buvo pabrėžta, kokia fizine našta gula ant dienraščio redakcijos pečių — Martyno Gudelio ir Kristinos Austin. Šie žmonės dirba be atostogų nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro. Ar kas pagalvoja, koks sunkus ir atsakomyingas darbas dienraščio leidimas? Darbas nepabaigiamas. Reikalinga fizinė ir dvasinė ištvermė. Mes turime būti dėkingi tiems žmonėms, kurie aukoja savo jėgas, savo laiką ir sveikatą.

Laikraščio leidimas nėra biznio įstaiga, bet pasišventimas, idealas informuoti visuomenę, kad būtų galima žinoti, kas vyksta gyvenime, — kultūros, politikos ir organizacijų reikalai, žo-

dži, spauda nepakeičiamas įrankis mūsų gyvenime.

Visi kalbėtojai linkėjo Naujienoms tęsti naudingą darbą. Vienas kalbėtojas pareiškė: Jei gu nebūtų spaudos, tai mes visi būtų nepažintume, net nežinotume, kas mes esame, — lietuvių ar kitataučiai bevardžiai. Visi kalbėtojai linkėjo dienraščiui tęsti naudingą darbą dar daug metų ir savo parama prisidėjo, žinodami, kad laikraščio leidimas nėra pelningas, bet nuostolingas ypač infliacijos laikais, kai net didieji laikraščiai likviduojasi. Mes esame laimingi kad dar galime šiai taip "stumtis" diena iš dienos pirmyn. Či caga yra lietuvių kultūrinis ir organizacinis centras. Mums reikalinga turėti demokratinį dienraštį — Naujienas. Dalyvis

Prezidentas Bridgeporte

CHICAGO. — Nemažiau kaip Pennsylvania Avenue Washingtone per inauguraciją prezidentas Carter buvo sutiktas ketvirtadienio vakarą Bridgeporte, kur rinkimų reikalais važinėjas buvusio sostijos nakyvės Chicago mero Bilandie namuose, 3236 S. Union Avenue.

Dar 12 blokų nuo mero rezidencijos, prezidentas sustabdė savo limuziną, ir mero Bilandiko ir jo žmonos Heather bei buvusio mero R. M. Daley našlės ir skaitlingos svitos Chicago rinkinių pareigūnų lydimas, nuo Ryan greitkelio nuejo pėsčiomis 12 blokų iki mero namų, visą distanciją susirinkusių pamatyti prezidentą Chicago piliečių sveikinamas ir šimtais čikagiečių ištiestas rankas spausdamas.

Visa nueitoji distancija buvo šviesiai iliuminuota, į padangas kilo žiburiuojantys fejerverkai, minios linksmy su plakatais sveikintojų ir prie Bilandiko namo du didžiuliai plakatai su stambiais įrašais, kad Bridgeportas sveikina prezidentą Carterį, o trečiadienį, kad sveikina ariai, bet nei žodžio, kad Prezidentą sveikina lietuviai, kurių Bridgeportas iligus metus buvo ne tik Chicago, ir visos Amerikos lietuvių sostinė. J. Pr.

PASIMETELIS

Vienišo žmogaus pergyvenimo palaiminga istorija. Pasiklausykite p. Valės Jonušienės tikro pergyvenimo apsakymo, antradienį lapkričio 7 d. 9:15 val. vakare "Geroji Naujiena Lietuviams" programos metu. Radijo banga 1490 AM transliuojama per "Lietuvos Aidus".

Pareikalauskite dovanai knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Mūsų adresas: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454.

JAV LB Cicero

apylinkės Balisus
Š. m. lapkričio mėn. 11 d. 7 val. vakaro JAV LB (R) Cicero Apylinkės Valdyba rengia RUDENS BALIŲ šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49 Ct., Cicero. Bus koncertinė dalis, laimės šūlinys ir skani vakarėnis. Šokiams gros K. Venckaus orkestras. Įėjimas suaugusiems 10 dolerių moksleiviams 5 dol. Bilietai gaunami pas St. Pranskevičių 1516 So. 51 Ct., Cicero. Telef. 656-2550.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

NAMAS — SVAJONE: 3 butai, 4 vonios, centrinis šildymas ir šaldymas, atominė slėptumė, 3 automobilių garažas, du balkonai, patio. Marquette Parko centre.

MORINIS BUNGALOW, 3 miegamieji, gražiai užlaikytas, \$34,000.

NAMAS IR TAVERNOS — SVETAINES būklas, \$80,000.

MORINIS NAMAS. Didelė taverna, apie 200 svečių salė, 2 butai po 6 kambarius, \$85,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE

BUTŲ NUOMAVIMAS — pereinam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

BUSS. OPP. — IN TOWN

Biznio Proga — Mieste

Parduodama automobilių taisymo dirbtuvė. Pelningas verslas. Kreiptis į savininką.

Tel. 476-2221

MISCELLANEOUS FOR SALE

WILD FLOWER HONEY

RAW — UNFILTERED

4 lbs. \$4.25, 60 lbs. \$40.00

BEE BERRY APRIARS

842-3295

HOUSEKEEPERS

WESTERN MOTEL

NEEDED AT "THE BEST IN LIBERTYVILLE"

CALL MARGE

362-8700

Brighton Parke išnuomojamas 6 kambarių butas pirmame aukšte be gyvulių. Skambinti 445-3485 arba 927-9298.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 6 kambarių NAMAS, 3 miegamieji, vieno aukšto.

Skambinti 776-7934

ASTROLOGIJA ARBA KORTŲ SKAITYMAS LIETUVIŲ

KAI kiekvieną šeštadienį nuo 11 ryto iki 5 val. popiet. Apoinmentų nereikia. Elinora Jakštas, 17 No. State St. kambarys 1717. Tel. 782-3777 arba 925-8392. (Pr.)

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,

Tel. 776-5162

Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštadieniais iki 12 v.

Vakaraais tel. 373-5047.

Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

Ar Jūs žinote, KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI?

Tuo reikatu Jums gali daug padėti k. PRANO SULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga, su legaliskomis formomis: "Kaip Sudaromi Testamentai JAV-bėse, Anglijoje, Australijoje ir Vokietijoje". Knyga su formomis gūna ma NAUJENŲ administracijoje. Knygos kaina \$3. Su legaliskomis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orderiu ar čekiu siųsti: Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608.

REPAIRS ON HOMES & FLATS AND APT. BLDGS.

ROOFING • SIDING • DOWN SPOUTS • CEMENT WORK OF ALL KINDS • PORCHES • KITCHENS • REC. ROOMS • DORMERS PAINTING • INTERIOR & EXTERIOR WORK.

FREE ESTIMATES BY OWNER NO SALESMAN CALL ANYTIME

878-5682 or 769-0514

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St. (Town on Lake)

Darbo namus ir laivą ir b. vidam. Darbas garantuotas.

Skambinti YA 7-9107

STASYS SAKINIS

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. Monday, November 6, 1978